

а й необхідним. Екзистенційна філософія допомагає зрозуміти, що свобода полягає у здатності робити вибір, навіть у найскладніших обставинах, і що автентичність досягається через чесність із собою та іншими, що підкреслює важливість особистої відповідальності за свої дії та рішення, які формують не лише індивідуальне, але й колективне майбутнє.

ЛІТЕРАТУРА

1. Камю Альбер. Чума. Переклад Анатолія Перепадя [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=108>
2. Сартр Жан Поль. 1993. Нудота. Мур. Слова. Київ. Видавництво «Основи»
3. Тейлор Чарльз. 2005. Джерела себе. Творення новочасної ідентичності. Київ. Дух і літера.

Олександр КОНЕВ

*Здобувач другого(магістерського) рівня вищої освіти,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова,
Київ, Україна
23nnifop.o.konev@std.udu.edu.ua*

СУЧАСНЕ ТЛУМАЧЕННЯ ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ: ВІД САРТРА ДО СЬОГОДЕННЯ

Екзистенціалізм зародився у Європі в 20-му столітті як філософська думка, що підкреслює унікальність, свободу та вибір індивіда. Жан-Поль Сартр, один з його найвідоміших представників, вважав, що існування людини передує її сутності, що означає, що людина спершу існує, зустрічає себе, вступає у світ, а потім визначається. У сучасному світі, який характеризується швидкими технологічними змінами, глобалізацією та соціальними викликами, екзистенціалізм набуває нових форм і тлумачень, відображаючи змінювані умови людського існування.

Жан-Поль Сартр у своїх роботах, зокрема в «Бути та ніщо», розглядав концепції свободи, відповідальності та вибору як основи людської сутності. Сартр стверджував, що людина засуджена бути вільною, оскільки від неї вимагається вибирати і нести відповідальність за ці вибори в контексті свого існування. Сучасні філософи, як-от Саймон Крічлі або Алайн Бадью, розвивають ці ідеї, досліджуючи, як екзистенціалістські концепції свободи та відповідальності проявляються в умовах сучасного світу, зокрема у відношенні до демократії, соціальної справедливості та особистісного розвитку [1, с.22–23].

Саймон Крічлі, в своїх працях, продовжує дослідження концепцій свободи та відповідальності в контексті глобальних викликів, що стикаються сучасні суспільства, таких як глобальне збільшення нерівності та вплив технологій на соціальні відносини. Крічлі аргументує, що в умовах глобалізації і інформаційного суспільства, індивідуальність стає як ніколи раніше важливою для збереження людської гідності та особистого розвитку. Відповідно, розуміння свободи як активного вибору та відповідальності за ці вибори стає ключовим для збереження індивідуальної автономії в умовах сучасного світу.

З іншого боку, Алайн Бадью фокусується на аналізі впливу екзистенціалістських концепцій на політичну практику сучасності. Він розглядає, як ідея індивідуальної свободи та відповідальності може трансформувати політичну діяльність, спонукаючи до більш відкритого та відповідального управління суспільством. Бадью наголошує на тому, що політичні лідери повинні приймати свою особисту відповідальність за свої дії, а також сприймати громадянську активність як необхідний засіб для забезпечення демократичного розвитку та соціальної справедливості. Екзистенціалізм мав значний вплив на розвиток літератури, кіно та театру в ХХ столітті. Від п'єс Самюеля Беккета до фільмів Інгмара Бергмана, екзистенціалістські теми самотності, абсурду та пошуку сенсу були глибоко досліджені. У сучасній культурі ці теми відгукуються в нових жанрах, як-от цифрове мистецтво, віртуальна реальність та соціальні медіа, відображаючи сучасні дилеми ідентичності, реальності та зв'язку з іншими [2, с.13-14].

У сучасному світі, де соціальні медіа та технології формують наше розуміння себе та інших, екзистенціалізм пропонує унікальні інструменти для дослідження питань автентичності. Рефлексія над власним вибором, відповідальністю перед собою та своєю спільнотою відкриває можливості для глибшого самопізнання та змістовного існування в цифрову епоху.

Зокрема, в контексті поширення соціальних мереж та віртуальних спільнот, екзистенціалістський підхід до самосвідомості набуває особливої важливості. Інтернет та соціальні мережі створюють унікальну арену для вираження та взаємодії з іншими, але в той же час можуть спричинити відчуття втрати особистої ідентичності та автентичності. Екзистенціалістське розуміння себе як вільного і відповідального суб'єкта дозволяє індивідуам розглядати свої вибори та дії в контексті власної ідентичності та цінностей [3, с.10].

Крім того, екзистенціалізм ставить під сумнів загальноприйняті норми та стандарти, що диктуються соціальними медіа та інтернетом. Замість

того, щоб безперечно підкорятися тим або іншим ідеалам, екзистенціаліст визиває до самостійного розгляду та переосмислення цих норм у контексті власного існування. Такий підхід допомагає індивідуумам розкрити свою унікальність та автентичність у світі, що переповнений впливами зовнішніх стимулів та стандартів. Екзистенціалізм також може слугувати рамкою для розуміння та адресації глобальних викликів, таких як зміна клімату, міграція, політичні конфлікти та епідемії [4, с.8–9]. Центральні екзистенціалістські теми свободи вибору та індивідуальної відповідальності стають особливо актуальними, коли ми розглядаємо нашу роль у вирішенні цих криз. Індивідуальні дії та вибори, в рамках екзистенціалістського розуміння, можуть мати значний вплив на колективні результати. [5, с.2].

Екзистенціалізм продовжує бути потужним інструментом для розуміння людського досвіду в сучасному світі. Від Жан-Поля Сартра до сучасних мислителів, ідеї екзистенціалізму допомагають нам розібратися в складнощах існування, особистісної ідентичності та глобальних викликів, з якими ми стикаємося. Вони залишаються важливими для будь-якого пошуку сенсу та значення в нашому швидко змінюваному світі.

Зокрема, у світлі сучасних технологій та глобальних проблем, екзистенціалістські концепції пропонують глибокий замисел над нашим місцем у цьому новому цифровому віці. Ідея свободи вибору та відповідальності за ці вибори набуває особливої актуальності у контексті широкого доступу до інформації та впливу соціальних мереж.

Крім того, екзистенціалістський погляд на існування допомагає нам розуміти та перетворювати наші особистісні кризи, що виникають у змінному світі, в джерело особистого зростання та розвитку. Замість того, щоб відчувати себе безсилими перед величезними викликами сучасності, ми можемо підходити до них з поглядом на індивідуальну відповідальність та можливість для власного трансформації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Crowell, S. (2013). *Normativity and Phenomenology in Husserl and Heidegger*. Cambridge University Press
2. Flynn, T. (2006). *Existentialism: A Very Short Introduction*. Oxford University Press. URL: <https://doi.org/10.1093/actrade/9780192804280.001.0001>
3. Guignon, C. B., & Pereboom, D. (2001). *Existentialism: Basic Writings* 2nd Marino, G. (Ed.). (2004). *Basic Writings of Existentialism*.
4. Ratcliffe, M. (2008). *Feelings of Being: Phenomenology, Psychiatry and the Sense of Reality*. Oxford University Press. URL: <https://doi.org/10.1093/med/9780199206469.001.0001>